

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת העברית ביסודי

קריאה דיאלוגית שיתופית של ספר

תוכנית הוראה לכיתות א-ג

של הספר

האנק צ'יפסר

כל אחד הוא מישהו מיוחד

המזכירות הפדגוגית, אגף שפות – הפיקוח על הוראת העברית ביסודי

פיתוח והובלה של התוכנית: ד"ר לימור קולן, מפמ"ר עברית בגיל הרך וביסודי

פיתוח יחידת ההוראה:

ד"ר יעל שגב, מדריכה ארצית, הפיקוח על הוראת העברית ביסודי, המזכירות הפדגוגית,

אגף שפות

ללי מור, מדריכה ארצית, הפיקוח על הוראת העברית ביסודי, המזכירות הפדגוגית, אגף

שפות

תשפ"ו, 2026

קריאה דיאלוגית שיתופית של ספר בכיתה

הקדמה

קריאה דיאלוגית שיתופית של ספרים עם תלמידים בכיתה היא חלק מתוכנית הלימודים להוראת הספרות ולקידום האוריינות הלשונית ביסודי. הקריאה השיתופית עם הילדים תתנהל לאורך השנה, ותהווה עוגן רגשי ופדגוגי. הספר ישמש מצע לקידום האוריינות הלשונית, ללמידה חברתית-רגשית (SEL) וללמידה בין-תחומית עשירה.

עקרונות הליבה של הקריאה הדיאלוגית

הקריאה הדיאלוגית אינה פעילות פסיבית, אלא תהליך קריאה דינמי ואינטראקטיבי הנשען על ארבעה עקרונות פשוטים:

1. **קריאה קולית:** הילדים מתכנסים יחד לחוויית קריאה משותפת. המורה מוביל את המפגש בהקראה קולית סוחפת.
2. **עצירות לשיח (דיאלוג):** ההקראה מלווה בעצירות קצרות בנקודות מפתח בעלילה לשיח ספונטני ומונחה, בהן הילדים מגיבים לטקסט, משוחחים זה עם זה ויחד מגלים את משמעות הסיפור. תפקיד המורה הוא לזמן הזדמנויות לשיחה (לפני, במהלך ובסיום הקריאה), ולהדגים תהליכי חשיבה, הרהור והעמקה ברעיונות העולים מן הסיפור ("מעניין למה הגיבור פעל כך?"; "מה הייתם עושים במקומו?").
3. **קריאה חוזרת והעמקה בסיפור:** הקריאה השיתופית כוללת גם חזרה אל הטקסט לקטעים נבחרים, משפטים יפים או איורים משמעותיים בסיפור. המפגש החוזר עם הטקסט מאפשר לילדים להבחין בפרטים חדשים, לצלול לעומקם של הרעיונות ושל הדמויות ולפתח חשיבה מורכבת יותר.
4. **הספר כעוגן ללמידה:** הספר אינו רק יעד בפני עצמו, אלא נקודת מוצא ומצע עשיר למסלולי למידה ויצירה מגוונים – יצירה, כתיבה ולמידה בין-תחומית עשירה.

הספרים מעמיקים את ההיכרות של הילדים עם עצמם ועם סביבתם, ומרחיבים את אופקיהם. כיוון שהסיפורים עוסקים גם ביחסים בינאישיים ובסוגיות ערכיות, ניתן לקדם באמצעותם למידה חברתית-רגשית ולפתח מודעות עצמית, אמפתיה והבנה חברתית.

גישת ההוראה הדיאלוגית מעמידה במרכז המפגש עם הספר את השיח – בין הילדים לסיפור, בין הילדים למורה, ובין הילדים לבין עצמם. כקורא המנוסה, המורה ממלא כאן תפקיד קריטי של "סוכן שיח" – הוא מאתר הזדמנויות לשיח ומנווט אותו באופן מכוון – תוך כדי הקריאה ולאחריה.

[להרחבה ראו [קריאה דיאלוגית של ספרי ילדים ונוער – מודל הוראה הוליסטי, דגשים](#)]

הנחיות

הקריאה הדיאלוגית משקפת גישה הוליסטית וחוייתית, המציבה את השפה ואת הספרות בהקשרן הטבעי והתרבותי. מטרות התוכנית:

- * הנאה מקריאה של ספרים ועידוד קריאה
- * פיתוח כישורי השיח וההבעה: דיאלוגיות בשיחה ושיח מורחב
- * הרחבת אוצר מילים וידע לשוני
- * קידום שטף קריאה והבנת הנקרא
- * עידוד כתיבה
- * הרחבת ידע תוכן וסקרנות אוריינית
- * טיפוח ההון התרבותי

הנחיות והיערכות מוקדמת

- יש להצטייד בעותקים כמספר התלמידים, או לכל הפחות ספר לכל שני תלמידים.
- חשוב לקרוא את פרקי הספר מראש.
- יצירת סביבה מזמינה: קריאה משותפת זקוקה לאווירה נעימה ומזמינה. דאגו לסביבה שקטה, הפחיתו גירויים ככל הניתן (כמו לוחות עמוסים או רעשי רקע) והתאימו את התאורה בכיתה.

האנק צ'יפסר – כל אחד הוא מישהו מיוחד

מאת הנרי וינקלר ולי אוליבר

תכלת הוצאה לאור 2024

תקציר

האנק צ'יפסר הוא הילד הכי מצחיק בכיתה גם הילד שקצת צוחקים עליו. אותיות, מספרים, כיוונים-הכל מתבלבל לו... אחותו הקטנה אמילי מצליחה תמיד בהכל וזה ממש מרגיז! גם האנק רוצה להצטיין בבית הספר ולזכות בפרסים! אבל אז מגיעה הזדמנות: לבית הספר מגיעה סופרת מפורסמת, ומי שקרא את ספרה עד הסוף, יוכל להיות הילד

שמלווה אותה בביקורה. אבל איך האנק יוכל להצליח לקרוא את הספר עד סופו אם המילים

תמיד מתבלבלות לו?

הספר הוא חלק מסדרת ספרים.

מבנה יחידת ההוראה

יחידת ההוראה העוסקת בספר כוללת שלב של קריאה דיאלוגית שיתופית ופעילויות בעקבות הקריאה, כדלהלן:

1. פעילות טרום-קריאה
2. הנחיות לקריאה דיאלוגית של הספר
3. קריאה חוזרת והעמקה בסיפור
4. הצעות לפעילויות בעקבות הקריאה –

ביחידה זו אנו מציעים ללוות את המפגש עם הספר בכתיבה, ביצירה ובהבעה בתוך **מחברת**

פעלתנית אישית שילווה כל תלמידה ותלמיד.

מהי מחברת פעלתנית?

מחברת פעלתנית (Interactive Notebook) היא מחברת רגילה מכל סוג וגודל, ההופכת למרחב למידה דינמי ותלת-ממדי. במהלך הלמידה, התלמידים גוזרים, מקפלים ומדביקים במחברת אלמנטים גרפיים המוכנים מראש (כגון: חלוניות נפתחות, כיסים, כרטיסיות נשלפות ומניפות) פעולות אלו "מפעילות" את התלמידים באופן מוחשי: הן מעוררות סקרנות, מזמינות אותם לחשוף ולהסתיר מידע, ומספקות עוגן טקטי וחוייתי לכתיבה ולביטוי רגשי ואישי.

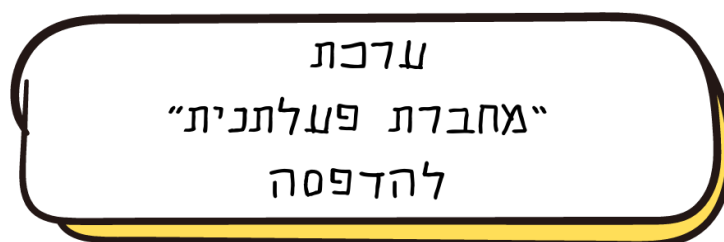
הרציונל הפדגוגי והלשוני

החיבור בין הקריאה הדיאלוגית לבין עבודת המחברת מייצר סינרגיה מדויקת:

- עבור התלמידים – עוגן לעיבוד הרגש ורצף למידה: הקריאה הדיאלוגית מזמנת עצירות מתודיות לשיח ולפרשנות אישית. המחברת מעניקה לשיח זה ביטוי קונקרטי, מייצרת עבור הילדים רצף למידה והנאה, והופכת לתוצר אישי ייחודי (פורטפוליו) שהם גאים בו.
- עבור המורים – כלי מארגן וגמישות פדגוגית: המחברת משמשת כמסגרת עבודה מובנית ומארגנת להוראה, אך בו-בזמן מאפשרת למורה גמישות מלאה בבחירת הפעילויות, בהתאמתן לקצב הכיתה ובקביעת סדרן. כמו כן, היא מהווה כלי מיטבי להערכה מעצבת של תהליכי הבנת הנקרא וההבעה בכתב.

המחברת הפעלתנית מותאמת במיוחד למסגרת החוייתית והגמישה של בית הספר של הקיץ, שבה מושם דגש על העשרת שפה ולמידה חוייתית ולמידה רגשית-חברתית (SEL). ההמלצה המתודית: בכל יום תוקדש שעה אחת לפחות להקראת הספר בהמשכים, לניהול שיח כיתתי דיאלוגי, ובעקבותיו – לכתיבה וליצירה במחברת בהתאם להצעות המפורטות להלן.

קישור למחברת הפעלתנית – להדפסה

האנק צ'יפסר כל אחד הוא מישהו מיוחד

הערות וחומרי למידה	הצעות לפעילויות
<div data-bbox="204 1115 651 1368" data-label="Image"> <p>כל אחד הוא מישהו מיוחד כל אחד הוא מישהו מיוחד</p> </div>	<p>פעילות טרום-קריאה</p> <p>פעילות לפני הקריאה נועדה לעורר בילדים סקרנות, עניין וציפייה לקראת המפגש עם הספר. להלן הצעות לפעילות לפני הקריאה:</p> <p><u>משחק: כל אחד הוא מישהו מיוחד</u></p> <p>הילדים צריכים להציג בפנטומימה תחום אחד שבו הם מצטיינים.</p> <p>לדוגמה: בישול, כדורגל, שירה, ריקוד וכיו"ב. לשאר הילדים יש את האפשרות לנחש תוך כדי שאילת חמש שאלות מה תחום ההצטיינות. לדוגמה: האם את/ה רקדן/נית מצטיינת?</p> <p><u>קיר כל אחד הוא מישהו מיוחד</u></p> <p>כל תלמיד כותב ומצייר בחלק של פאזל את התכונה, הכישרון או התחביב המיוחדים שלו. תולים על הקיר את כל החלקים ויוצרים פאזל כיתתי שבו לכל אחד יש חלק מיוחד.</p>
<p>1. חשוב להצטייד בעותק של הספר לכל תלמיד או לכל שני ילדים. אפשר לרכוש את הספרים בגפ"ן במארזי הספרים לקריאה הדיאלוגית.</p> <p>2. מומלץ לקרוא את מסמך ההנחיות "קריאה דיאלוגית"</p>	<p>הנחיות לקריאה דיאלוגית תוך כדי הקריאה לפי פרקים</p> <p>נקריא את הסיפור בהמשכים, בכל יום פרק וגם נשוחח על הטקסט.</p> <p>על מנת שכולם יוכלו להאזין ולעקוב אחר הסיפור, רצוי להקפיד על דממה בזמן ההקראה. היו ערים לתגובות הילדים ועצרו מדי פעם כדי לחלוק רשמים ומחשבות. לפעמים נעצור כדי לסייע בהבנת הסיפור</p>

<p>מודל הוראה הוליסטי – דגשים והנחיות</p> <p>3. יש להדפיס את המחברת הפעלתנית כמספר הילדים.</p>	<p>על ידי ביאור מילה, פישוט משפטים מורכבים או שחזור סדר ההתרחשויות. בסיום כל פרק נעלה שאלות שיעמיקו את הבנת הטקסט ויחברו אותו לחיי הילדים. לפני קריאת פרק חדש אפשר להיזכר יחד מה קרה בפרק הקודם ולשער מה יקרה בפרק הנוכחי על פי הכותרת. בכל פרק להלן מוצג התקציר, שאלות לשיחה והצעות לפעילויות.</p>
	<p>היכרות עם הספר</p> <p>נחלק לילדים את הספר. <u>נתבונן יחד בכריכה הקדמית:</u> ראשית נקרא את כותרת הספר ונציין מי כתב אותו ומי צייר את האיורים. ננחה את הילדים להתבונן היטב באיור ולתארו. עודדו את הילדים לנסות להסביר את הכותרת. למה הכוונה: כל אחד מיוחד? כעת נהפוך את הספר ונתבונן בכריכה האחורית, נקרא את התקציר (אפשר להתייחס אליה גם כגב הספר)</p>
<p><u>ביאור מילים:</u> שומה – בליטה או כתם בעור. נחלק לילדים את המחברת הפעלתנית. יש להדפיס את המחברת הפעלתנית כמספר הילדים.</p>	<p>פרק 1 <u>תקציר:</u> ההורים של האנק מגיעים לבית הספר להצטלם עם אמילי, אחותו הצעירה של האנק לרגל היבחרה (שוב..). ל"קוראת המצטיינת של החודש". גם האנק היה רוצה לזכות בציון לשבח ושהתמונה שלו תהיה תלויה על הקיר.</p> <p>שאלות לשיחה בעקבות הקריאה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ בבית הספר שבו אמילי והאנק לומדים יש לוח מודעות. מה מפרסמים בלוח המודעות? ▪ האנק מספר שהתמונה של אמילי תוצג בלוח המודעות. למה? איך זה גורם לו להרגיש?

כתבו מה האנק אומר, מה לדעתכם הוא מרגיש ומה הוא חושב.

בועיות

1. גזרו והדביקו בספחבת.
2. כתבו מאחורי כל בועה מה הדמות בספור אומרת, חושבת ומרגישה.

- מה מטריד את האנק?
- האנק מקנא באמילי, כי היא זכתה פעמיים בפרס "הקוראת המצטיינת של החודש" ואילו האנק מתקשה בקריאה. כיצד ניתן לנחם את האנק? מה ניתן לומר לו על מנת שלא יקנא באמילי?
- להורים של האנק יש אלבום תמונות שלם רק של אמילי באירועי הצטיינות. כשההורים שלהם מגיעים לבית הספר ענוודים בסיכה עליה כתוב "אני הורה גאה". האנק תוהה האם הם גאים בשניהם או רק באמילי. מה דעתכם?
- כיצד לדעתכם האנק יכול לשתף את הוריו בהרגשתו?

הצעות לפעילויות לאחר הקריאה:

צובעים רגשות

לפניכם רשימת רגשות: בהלה, הפתעה, רוגע, בדידות, בטחון, אומץ, בלבול, קנאה, שנאה, תקווה, אהבה, פחד, ייאוש. כתבו אותם על הלוח. בקשו מהילדים לבחור רגשות שלדעתכם האנק מרגיש בפרק זה של הסיפור. גזרו את האיור והדביקו במחברת. במרכז התרשים כתבו את הרגש, קפלו את הלבבות בצדדים וצבעו בצבע שמתאים לרגש.

איך הלב שלי מרגיש היום

- א. הסתכלו על הצבעים שצבעתם כל רגש.
- ב. צבעו את הלב המחולק שלפניכם ברגש שאותו אתם מרגישים היום.

מילות רגש

1. גזרו, קפלו, סורו
2. דבק מאחורי הקיבוצ המרכזי והדביקו במחברת.
3. כתבו במרכז מילה רגש שמתארת כיצד מרגישה הדמות בספור.
4. צבעו בצבע שמתאים לרגש.

מחנן מלים

בהלה, הפתעה, רגע, שמחה, בדידות, בטחון, אסף, בלבול, קנאה, שנאה, תקווה, אהבה, פחד, יאוש.

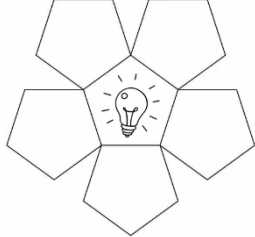
איך הלב שלי מרגיש היום?

1. צבעו את חלקי הלב בצבעי הרגשות שאינם מרגישים.
2. גזרו והדביקו בספחבת.

איך הלב שלי מרגיש היום?

1. צבעו את חלקי הלב בצבעי הרגשות שאינם מרגישים.
2. גזרו והדביקו בספחבת.

	<p>פרקים 2-3</p> <p>מומלץ לקרוא את פרקים 2-3 ברצף.</p> <p>תקציר:</p> <p>היום של האנק ממשיך להתדרדר: ניק המציק זורק לו את הילקוט לסל האשפה, כל הכיתה הולכת לספריה והאנק צריך לבחור ספר לקריאה למרות שהוא מתקשה בקריאה. הפרק מסתיים ברשימה שהאנק מכין עם ארבע סיבות עיקריות למה הוא לא יכול לקרוא את הספר "הרפתקה בשבתאי".</p> <p>פעילות טרום-קריאה:</p> <p>נניח על שולחן כרטיסים עם שמות של דמויות מהסיפור. נתייחס לשמות ונזכר בדמויות: אמילי, האנק, אמא, אבא, צי'פסרים, המנהל לאב, בייגלה.</p> <p>נדפדף בספר לעמוד 8. נתבונן באיור של לוח המודעות ונזכר מה מוצג בלוח המודעות בבית הספר. למה תמונתה של אמילי מוצגת בלוח המודעות?</p> <p>קריאת הפרק 2</p> <p>נקרא בעמוד 9 עד לרגע שבו האנק חושב לעצמו: חשבתי שצילום התמונה לפחות ייתן לי משהו לעשות....".</p> <p>נשאל: למה האנק מבקש לצלם את המשפחה? מה מטריד אותו?</p> <p>למה הוא מתכוון כשהוא אומר "האח הלוזר"? מה הוא מרגיש?</p> <p>נמשיך לקרוא...</p> <p>שאלות לשיחה בעקבות הקריאה:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ בפרקים הללו אנחנו מתוודעים לשני החברים הכי טובים של האנק: פרנקי ואשלי. האנק מדוכדך מאירועי הבוקר אך לאחר שיחה קצרה עם פרנקי
--	--

<p style="text-align: center;">סרטון גש"ר מאח"ד</p> <div data-bbox="193 918 646 1176" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">מציעים פתרונות</p> <p>1. גזרו וקורו דבק סאחורי החלק המרכזי. 2. הדביקו במחברת וקפלו.</p> </div>	<p>ואשלי, מצב רוחו משתפר והוא אפילו צוחק. מה נאמר בשיחה שהצליח לשפר את מצב רוחו? נעודד את הילדים לחזור ולקרוא שוב (אשלי סיפרה לו סיפור מצחיק ומנתה מספר דברים שהאנק מצטיין בהם, ופרנקי דאג לו).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מה הדברים שיכולים לגרום לכם להרגיש טוב יותר? ▪ מי האנשים בחייכם ששיחה קצרה איתם (אולי אפילו רק מבט, חיבוק) יכולה לגרום למצב הרוח שלכם להשתפר? <p style="text-align: center;"><u>מודל גש"ר מאח"ד</u></p> <p>נצפה בסרטון ונכתוב בעקבותיו רעיונות כיצד האנק יכול לפתור את הבעיה שלו. גוזרים את הפריט "מציעים פתרונות", מדביקים רק את המרכז שלו ומקפלים כלפי פנים את השוליים, כך שמתקבלת מעין צורה של פרח כאשר השוליים חופשיים. ניתן לצבוע את הנורה במרכז, ולכתוב את ההצעות הנוספות בשולי הפריט.</p>
<p style="text-align: center;">שיר החוסן</p> <p style="text-align: center;">צפו בשיר החוסן.</p>	<p style="text-align: center;"><u>שיר החוסן</u></p> <p>נצפה בסרטון של "שיר החוסן". לימדו את הריקוד, או חברו תנועות חדשות</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ בסיוור בספריה מוזכרים סוגים שונים של ספרים: ספרי מתח, ביוגרפיות (סיפורי חיים של אנשים), ספרי פנטזיה (ספרים בהם מופיעים יצורים קסומים ועולם בדיוני שמשלב אירועים על טבעיים), ספרי היסטוריה וספרי מסעות. אילו סוגי ספרים אתם אוהבים? מדוע דווקא את ספרים מסוג זה?

הצעות לפעילויות בעקבות הקריאה: מגלים את החוזקות של האנק

בלמידת עמיתים בחברותא – כל חברותא מקבלת צילום של האנק. נחזור ונעיין בשני הפרקים הראשונים ונאתר בהם את התכונות ואת המאפיינים הייחודיים של האנק:

חודש הומור

חבר מעולה

יודע לעשות קשר בגבעול של דובדבן עם הלשון מוצלח בלהוביל סיור בבית ספר

צנצנת הכוכבים

כל ילד מדביק במחברת את צנצנת הכוכבים. הילדים כותבים לחבר תכונה טובה או כישרון שיש לו בתוך כוכב ומעניקים לו אותו. כל ילד ממלא את הצנצנת שלו בכוכבים שקיבל. אפשר לכתוב על הלוח בשיתוף הילדים "בנק תכונות טובות".

מיליון סיבות למה אני לא יכול לקרוא את הספר הזה

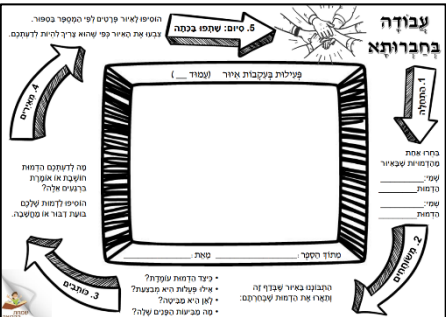
האנק מפרט 4 סיבות למה הוא לא יכול לקרוא. חזרו וקראו מה שהוא כתב. האם אתם מרגישים כמוהו? האם גם אתם מרגישים שיש לכם מיליון סיבות למה אתם לא קוראים ספרים? אם כן, מהן? כתבו כל סיבה על פתק נפרד ותנו אותו למורה.

המורה קורא בקול את הפתקים האנונימיים והילדים מציעים הצעה שיכולה לסייע לעקוף את הקושי.

מומלץ לכתוב את כל ההצעות על בריסטול שכותרתו

מיליון סיבות למה אני לא יכול לקרוא את הספר הזה

על מנת להעצים את המסר שניתן למצוא פתרון

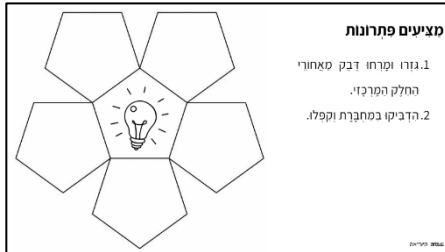
	<p>לכל קושי, ושקריאת ספרים יכולה להיות מונגשת גם לילדים שקשה להם לקרוא.</p>
 <p style="text-align: center;">דף חברותא</p>	<p>פרק 4 תקציר:</p> <p>האנק מחליט לנסות ולנסות להשתתף באתגר הקריאה על מנת לנסות ולזכות באפשרות לערוך סיור בבית הספר לסופרת שמגיעה לביקור, ושתמונתו תופיע בלוח המצטיינים. לשם כך עליו לבחור ספר מהספרייה, לקרוא אותו ולספר על תוכנו לספרנית. הוא בחר לנסות ולקרוא את הספר "הרפתקה בשבתאי". הבעיה היא שהוא מתקשה בקריאה ולא הצליח לסיים אפילו את הדף הראשון.</p> <p>קריאת הפרק:</p> <p>נקרא ברצף עד עמוד 34 ונעצור אחרי המשפט: פרנקי ואשלי הביטו זה בזה ושתקו".</p> <p>נבקש מהילדים להתבונן באיור ולנסות להשיב: לפי המסופר ולפי הבעות הפנים שלהם, על מה הם חושבים? איך לדעתכם הם יגיבו להאנק?</p> <p>אפשר לבקש מכל זוג להכין ביחד דף חברותא על האיור ולהדביק במחברת.</p> <p>נמשיך לקרוא...</p> <p>שאלות לשיחה בעקבות הקריאה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ אשלי ופרנקי מנסים לסייע להאנק ומציעים הצעות לפתרון. מה הם מציעים? האם הפתרון הזה פתר את הבעיה? האם יש לכם רעיונות נוספים שיכולים לסייע? ▪ יש לכתוב במחברת הפעלתנית הצעות נוספות לפתרון.

הצעה 1:

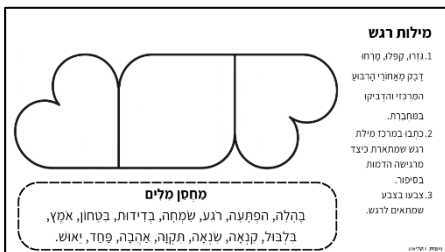
אם מתפתח דיון כיתתי לגבי הצעות נוספות לפתרון הבעיה, יש לבקש מהילדים לכתוב את ההצעות שעולות בשיח.

הצעה 2:

"שוקחתן" - הילדים מסתובבים בכיתה ומציעים לשלושה ילדים את הפתרון שלהם, ושואלים אותם מה ההצעה שלהם. בפריט כותבים את ההצעות ששמעת מהחברים ואת ההצעה שלי.

חזרו לדף "צובעים רגשות" והעזרו ברגשות שהדבקתם וצבעתם. ניתן להדביק ולצבוע רגשות נוספים.

- לפני שאשלי ופרנקי מסיימים לספר להאנק את תוכנו של הספר, הם נאלצים לחזור הביתה. האנק מבקש מאבא שיעזור לו בקריאת הספר, אך אבא עסוק ולא יכול להתפנות. חשבו: מה מרגיש האנק?
- אשלי מעודדת את האנק ואומרת לו מילים מחזקות. מה היא אומרת? ["אתה יכול לעשות כל מה שתרצה, האנק"]. אם הייתם פוגשים את האנק, מה הייתם אומרים לו כדי לחזק אותו ולעודד את רוחו? למה כל כך חשוב להאנק שתמונתו תוצג בלוח המודעות? [נציע לילדים לחזור ולקרוא שוב את השיחה של האנק עם פרנקי ואשלי בעמוד 37].

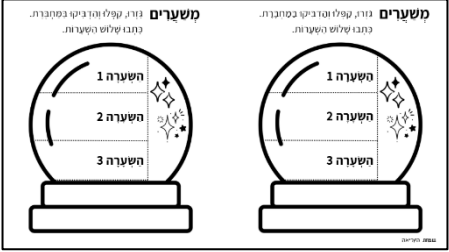
פרק 5

תקציר

פרנק, אשלי והאנק נפגשים במרתף להתכונן למבחן הידע על הספר. הבעיה היא שהאנק לא קרא את הספר. יחד הם מנסים למצוא פתרון לבעיה.

פעילות טרום-קריאה להיזכרות:

נתבונן בתמונה שבעמוד 40. הילדים נפגשים בארבע אחר הצהריים. מה הייתה מטרת הפגישה? [נציע לילדים לחזור ולקרוא בעמוד 39].

	<p>נקרא את הפרק...עד לעמוד 46 כאשר אשלי מספרת להאנק את עלילה הספר. ננחה את הילדים להקשיב לעלילת הסיפור ולנסות לדמיין אותה.</p> <p>נסיים את הפרק ונאפשר לילדים להגיב באופן ספונטני.</p> <p>נשאל:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ בסוף הפרק האנק נרדם מבלי שקרא את הספר. שערו מה לדעתכם יקרה מחר, כאשר הוא יגיע להבחן בספרייה על תוכנו של הספר? מה הייתם ממליצים לו לעשות? יש לכתוב בפריט "משערים" השערה שלי מה יקרה להאנק בבוחן על תוכן הספר, ועוד שתי השערות של חברים. ▪ האם קרה לכם פעם מקרה דומה? שהתכוונתם לקרוא ו... נרדמתם?
<p>ביאור מילים:</p> <p>פרו – מדינה בדרום אמריקה לאמה – בעל חיים מיוחד ממשפחת הגמליים [כדאי להציג תמונה].</p>	<p>פרקים 6-8</p> <p><u>תקציר</u></p> <p>האנק, אשלי ופרנקי נבחנו על הספר "הרפתקה בשבתאי". אשלי ופרנקי מספרים על תוכן הפרקים שקראו, ואילו האנק מספר בדיחות ומצחיק את כולם, היות שלא הצליח לקרוא. הסופרת, פולה, חובבת הומור ויצירתיות, והאנק וחבריו נבחרים ללוות אותה בסיור בבית הספר. בזמן הסיור האנק מצחיק את פולה וממציא המשך דמיוני לספר. פולה מעודדת את האנק להמשיך להיות יצירתי ומצחיק, ומציעה לו להיות סופר כשיגדל.</p> <p>שאלות בעקבות קריאת פרק 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ מדוע בחרו בצוות של האנק ללוות את הסיור של פולה הארט בבית הספר? מה הסיבה שבחרו בצוות זה? מי היה בעדם ומי לא?

יש להביא קוביית משחק, או להכין קוביה מנייר.

שאלות בעקבות קריאת פרק 7:

- פולה הארט מגיעה לבית הספר. נדפדף ונתבונן באיור שבעמוד 71. למה פולה הארט נתנה להאנק כיף-אגרוף? מה הם אמרו זה לזו באותו הרגע?
 - כיצד האנק מציג את פולה הארט בפני ילדי בית הספר? [נחזור ונקרא את שוב את דבריו בעמוד 75. נציע לילדים להקריא זה לזה בחברותא, כל אחד איך שהוא מדמיין שהאנק אמר את דבריו].
 - מה פולה הארט סיפרה לילדים? איך הגיבו הילדים לדבריה? האם משהו ממה שהיא אמרה נגע בכם? [נזמין את הילדים לחזור ולקרוא שוב את השיחה בעמודים 76-78].
- כיצד מסתיים פרק 7? נזמין את הילדים לפתוח בעמוד 82 ולתאר את ההתרששות. מה עובר על האנק ברגע זה?

אפשר להיעזר בקלפי השיח

שאלות לשיחה בעקבות הקריאה:

- נציע לילדים לשוחח על עלילה הסיפור בחברותא באמצעות קלפי השיח. הצעה לפעילות בעקבות הקריאה:

[פסקול ספרותי](#)

פסקול ספרותי

בעמודים 80-83 האנק עומד מול כל הילדים בספרייה, וצריך להשיב על השאלה איזה חלק בסיפור היה הכי מותח בעיניו, למרות שלא קרא את הספר. איזה מהמנגינות (פסקול) מתאימה בעיניכם ללוות את הקטע הזה בסיפור? קראו שוב את הקטע בסיפור, והשמיעו מספר מנגינות מתוך הפסקול. התייחסו לתוכן הדברים (מצחיק, מרגש, מודאג, עצוב) ולאווירה שהמנגינה יוצרת. אילו מהמנגינות יכולה להתאים למה שהאנק הרגיש?

שאלות לשיחה בעקבות הקריאה:

כיצד מתמודד האנק במצבים לא נעימים?
 [חוש ההומור של האנק מציל אותו כל פעם מחדש ממקרים לא נעימים. זו נקודת החוזק שלו].

צחוק לדרך

הכינו במחברת בדיחות בהפתעה.

בקשו מחברים להכין עבורכם והכינו אתם עבורם מאגר של בדיחות ואיורים שיגרמו לחיך ולצחוק. קראו את הבדיחות בשעת הצורך, חייכו והתעודדו.

דמותה של פולה הארט

נחזור ונקרא את התיאור ששל פולה הארט שבעמוד 67-68. נצייר את דמותה בדיוק לפי התיאור. להיחלץ

מהצרה

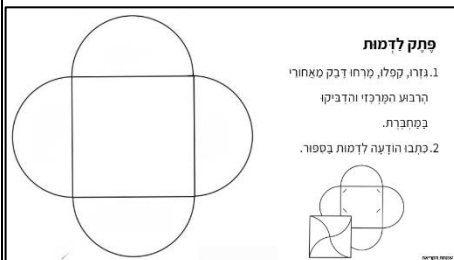
בסיום פרק 7 פולה הארט שואלת את האנק איזה חלק היה בעיניו הכי מותח. אנחנו זוכרים שהאנק כלל לא קרא את הספר. איך הוא מרגיש ברגע זה? איך הוא ייחלץ מהשיחה הזו?

מה לדעתכם יקרה? מה הייתם מציעים לו לעשות ברגע זה?

כתבו פתקית להאנק בפנייה ישירה אליו עם עצה.

שיחה בעקבות קריאת פרק 8

- כיצד האנק נחלץ מהצרה? מה היו האפשרויות שרצו בראשו?
- נצייר את האנק ונניח שלוש בועות מחשבה מעליו. בכל בועת מחשבה נכתוב את הרעיונות שחלפו בראשו [לטוס החוצה מהחדר ולרוץ כל הדרך עד פרו ולרכוב על לאמות למשך כל שארית חיי; להודות בפני כולם שעוד לא גמרתי אפילו את הפרק הראשון של הרפתקה בשבתאי; לעוף על זה עם הדמיון שלי].

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ כיצד הגיבו לדבריו של האנק? ניזכר בתגובה של גברת קרקר, פולה הארט ומר רוק. ▪ מה צריך בשביל לספר סיפור מותח? מה פולה הארט אמרה לילדים? אתם מסכימים עם פולה? ▪ כיצד מסתיים הפרק? מדוע לדעתכם הפרצופים של גברת קרקר וניק מקרטי נשארו חמוצים? מה זה אומר פרצוף חמוץ? [פרצוף חמוץ זהו חוסר שביעות שמפגינים דרך הבעת הפנים].
	<p style="text-align: right;">פרקים 9-10</p> <p>מומלץ לקרוא את פרקים 9-10 ברצף.</p> <p style="text-align: right;"><u>תקציר</u></p> <p>אחרי המפגש בספרייה בו האנק הצחיק את כולם, ופולה התלהבה מחוש הומור שלו מהיצירתיות שלו והזמינה אותו להיות סופר, כל הילדים התאספו סביב האנק וביקשו ממנו לספר להם סיפור. ניק המציק מנסה להעליב שוב את האנק, אך הפעם נענש על כך, ופולה אומרת להאנק שהיא מאמינה בו.</p> <p style="text-align: center;">שאלות לשיחה בעקבות הקריאה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ האנק מודה שהיה לו כיף להיות באור הזרקורים. למה הוא מתכוון? מה זה אומר להיות באור הזרקורים? ▪ במהלך הצילום המשותף של הילדים עם פולה הארט קורה משהו לא נעים עם מקלטי. מה קרה? ▪ מה האנק אמר למקלטי? [נחזור ונקרא את דבריו בעמוד 102. בחברותא – אפשר שהילדים יתנסו בלקרוא את דבריו באופן שבו הם חושבים שהאנק אמר אותם]. ▪ ניק המציק הציק להאנק בעבר, אולם האנק לא סיפר על כך לאיש. הפעם ניק נענש, כי הציק להאנק ליד המורים. כיצד היה יכול האנק לנהוג

	<p>בעבר על מנת להימנע מההצקות החוזרות של ניק?</p> <ul style="list-style-type: none">ממש לפני שפולה הלכה, היא חיבקה את האנק ולחשה לו שהיא מאמינה בו. למה לדעתכם היא התכוונה? איך לדעתכם הרגיש האנק כששמע את דברי פולה? <p>הצעות לפעילויות בעקבות הקריאה: <u>מציירים ונהנים</u></p> <p>בעמוד 104-105 האנק מספר שהוא הצטלם עם פולה 10 תמונות. פולה הציעה שיצטלמו מספר תמונות רגילות, ואז תמונות עם פרצוף מבוהל, פרצוף מופתע ופרצוף מטופש. ציירו איך נראה כל אחד מהפרצופים בתמונה.</p>
	<p>פרק 11 <u>תקציר</u></p> <p>משפחת צ'יפסר מגיעה להצטלם עם האנק לרגל היבחרו ל"כוכב החודש של בית הספר" יחד עם חבריו אמילי ופרנק ומשפחותיהם. הספר מסתיים בכך שאמא של האנק לוחשת לו לפני השינה שהוא ילד מיוחד מאוד, והאנק נרדם בתחושה טובה שיום אחד הוא יהיה מישהו מיוחד.</p> <p>שאלות לשיחה בעקבות הקריאה:</p> <ul style="list-style-type: none">שמתם לב לכותרת בתחילת הפרק [אני הורה גאה]. האם אתם חושבים שזו כותרת שמתאימה לפרק?האנק חולם על הרגע שבו הוא משתתף בטקס כוכבי החודש מול לוח המודעות. מה היה בחלום? מה היה במציאות? מי הגיע לטקס "כוכבי החודש של בית הספר"?בטקס, מה היה החלק הכי טוב לדעתם להאנק?

- נתבונן בצילום שבעמוד 119 ונספר מה רואים בו.
- בעמוד 113 המנהל לאב אומר בנאומו בטקס המצטיינים "האנק, אין ספק שהוספת לאירוע את המגע האישי שלך". למה לדעתכם התכוון המנהל במילים אלו? מהו "המגע המיוחד" של האנק?
- בעמוד 114 המנהל לאב הוריד את התצלום של אמילי, אחותו של האנק שהייתה מצטיינת החודש הקודם, והחליף אותה בתמונתו של האנק. האנק היה בטוח שהחלפת התמונה תעצבן את אמילי, אבל מסתבר ש"אמילי תמיד מלאה הפתעות". מה הפתיע את האנק בהתנהגות של אמילי? מדוע אמילי התנהגה בצורה מפתיעה זו?
- בעמוד 116 האנק עומד מול תמונתו בתור "כוכב החודש" של בית הספר, ומודה שמעולם לא האמין שתמונתו תוכל להיות תלויה על לוח מצטייני החודש. מדוע לדעתכם האנק מעולם לא חשב שהדבר אפשרי?
- האם לדעתכם סיפור כמו של האנק יכול להתרחש גם במציאות?
- לו האנק היה ילד אמיתי, מה הייתם רוצים לומר לו?

הצעות לפעילויות:

1. כתבו שיחה קצרה בינכם לבין האנק.

השיחה יכולה להתחיל במילים:

הי האנק.

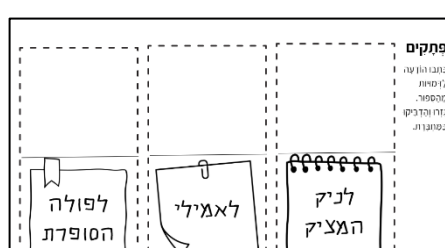
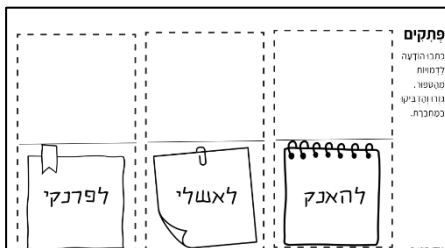
קראתי את הסיפור שלך ורציתי לומר לך ש_____

2. אפשרות נוספת:

כתבו פתק קצר לשש מהדמויות המופיעות בסיפור:

האנק, אשלי, פרנקי, ניק המציק, הסופרת פולה ואמילי.

חשבו מה הייתם רוצים שכל אחד מהם יפסיק או ימשיך לעשות?

קריאה חוזרת של הסיפור והעמקה בו

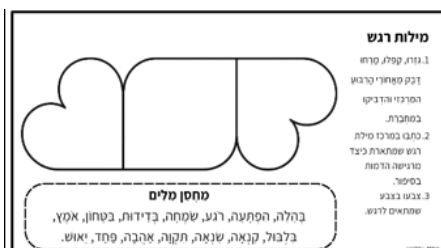
לאחר הקריאה הראשונה נזמין את הילדים להעמיק בסיפור. אפשר לבחור נושא שעולה מן הסיפור או התרחשות בסיפור, לאתר את הקטעים הרלוונטיים ולחזור ולקרוא אותם. השיח צריך להיות נינוח ופתוח, כך שכל משתתף יוכל לחלוק את דעתו ואת פרשנותו. מומלץ שפעילות זו תיעשה בקבוצות קטנות (6-8 ילדים בקבוצה).

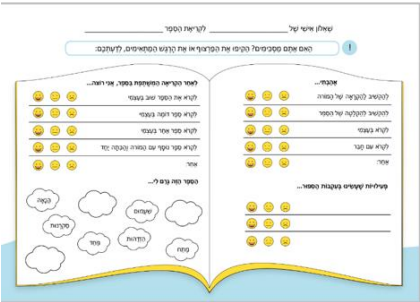
הקבוצה הקטנה מתאימה יותר לשיח הדיאלוגי שבו כולם חולקים את המחשבות ואת הפרשנויות שלהם ומבנים יחד את משמעות הסיפור.

שאלות לשיחה לאחר הקריאה:

1. בקריאה מחודשת של הפרק הראשון, אפשר לקרוא שוב שהאנק מאוד רצה שתמונתו תהיה תלויה על הלוח של מצטייני החודש, בדיוק כמו שתמונתה של אחותו הקטנה, אמילי, הייתה תלויה כמצטיינת הקריאה של החודש. לאחר שסיימנו לקרוא את הספר, נבדוק האם רצונו של האנק התקיים? איזה חלק התקיים ואיזה חלק לא התקיים? מה ניתן ללמוד מכך לחיים שלנו?
2. נחזור שוב לפעילות "צובעים רגשות" בפרק 1. חשבו: האם יש רגשות נוספים שמתארים כיצד מרגיש האנק בסוף הסיפור?
3. האנק מתקשה בקריאה. זהו תחום שעליו לחזק. לצד זאת, הוא הצליח להשתמש בנקודות החוזק האחרות שלו על מנת להצטיין. מה אפשר ללמוד מכך? כתבו במחברת מהן נקודות החוזק שלכם, ומה הדבר שאותו תרצו לחזק?
4. האנק פנה לחבריו ולאביו לסיוע בנקודת החולשה שלו (קריאת ספרים). למי אתם יכולים לפנות לסיוע?

חזרו לדף "צובעים רגשות" והעזרו ברגשות שהדבקתם וצבעתם. ניתן להדביק ולצבוע רגשות נוספים.

<p><u>כרטיסיות</u> <u>לוח משחק מסלול סיפור</u></p>	<p>משחק מסלול סיפור משחק לוח לקבוצת ילדים. כל מתמודד מטיל קובייה ומניח את החייל שלו על הלוח במספר שיצא לו. במידה ולפי ההנחיות עליו לקחת קלף-עליו לענות על השאלה או לבצע את המשימה שכתובה על הקלף. מנצח מי שסיים ראשון את מסלול הסיפור.</p>
	<p>כתיבת תקציר נחזור שוב לפרק 4. בפרק זה, האנק וכיתתו מסיירים בספרייה. בפרק הזה הוזכרו מספר שמות של ספרים שהילדים סיפרו שקראו או שהופיעו בספרייה. בחרו שם של ספר, איירו את כריכתו וכתבו בקצרה על מה מסופר לדעתכם בספר.</p>
	<p>משוב אישי וקבוצתי 1. שיח רפלקטיבי אישי: נשוחח עם הילדים על חווית הקריאה השיתופית ונזכיר את הפעילויות הנלוות (כתיבה, יצירה, משחק וכדומה). הילדים ימלאו משוב אישי לסיכום. 2. שיח רפלקטיבי קבוצתי: בעקבות המשוב מורים יכולים להזמין בכל פעם קבוצה של ילדים לשיחה, שבה יאפשרו לילדים להסביר ולנמק בהרחבה את תשובותיהם.</p>